Prestavba objektu na prevádzku na spracovanie hrozna a výrobu vína

September 2015

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1.1. Meno

PROSACH, s.r.o.

1.2. Identifikačné číslo

35 955 244

1.3. Sídlo

Petín 170/3, 951 61 Čifáre

1.4. Kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. arch. Pavol Lomen
Hornočermanská 1715/71D
949 01 Nitra

1.5. Údaje kontaktnej osoby

Ing. arch. Pavol Lomen
Telefón: +421 948 119077

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

2.1. Názov

Prestavba objektu na prevádzku na spracovanie hrozna a výrobu vína

2.2. Účel

Projekt – Prestavba objektu na prevádzku na spracovanie hrozna a výrobu vína - je riešená jednak ako prestavba samostatne stojacej budovy rodinného domu na prevádzku a ako novostavba ďalších objektov v intraviláne obce Čifáre na parcelách č. 43/1 a 43/2. V súčasnosti na parcele 43/1 sa nachádza prízemný rodinný dom s valbovou strechou a hospodárska budova – sklad s podpivničením a s valbovou strechou, ktorý je vo veľmi zlom technickom stave. Projekt rieši odstránenie tohto objektu – hospodárskej budovy - v celom rozsahu vrátane základových konštrukcií. Projekt ďalej rieši prestavbu a prístavbu rodinného domu na prevádzku na spracovanie hrozna a výrobu vína a novostavbu ďalších objektov – pivnice a skladu ako príslušenstvo navrhovanej prevádzky.

Účelom predkladaného zámeru je posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

2.3. Užívateľ

PROSACH, s.r.o., Petín 170/3, 951 61 Čifáre

2.4. Charakter činnosti

Prevádzka bude slúžiť na spracovanie hrozna a na výrobu a uskladnenie vína. Navrhovaná činnosť podľa je zaradená do prílohy č. 8, kapitola č. 12 Potravinársky priemysel, pol. položky č. 1 , Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobne nealkoholických nápojov – bez limitu podliehajú zisťovaciemu konaniu.

2.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Nitriansky
Okres: Nitra
Obec: Čifáre
Kat. územie: Čifáre
Par. č.: 43/1, 43/2 (intravilán)

2.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

miesto realizácie navrhovanej činnosti

2.7. Termíny začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Plánovaný začiatok výstavby je február 2016
Plánované ukončenie výstavby je december 2019

2.8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Nulový variant

Nulový variant predstavuje stav, ktorý by nastal, kedy by sa navrhovaná činnosť v zmysle predkladaného zámeru nerealizovala. V takom prípade by na parcele č. 43/1 bol ponechaný prízemný rodinný dom spolu s hospodárskou budovou, ktorá je vo veľmi zlom technickom stave.

Navrhovaný variant

Variant 1

Predkladaný zámer je vypracovaný v jednom realizačnom variante, nakoľko investor požiadal Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od variantného riešenia dňa 23. septembra 2015. Správny orgán žiadosti vyhovel listom č. OU-NR-OSZP3-2015/035077-002-F21 dňa 23. septembra 2015.

Realizáciou tohto zámeru dôjde k funkčnému využitiu územia, ktoré nie je v rozpore s územným plánom.

Projekt – **„Prestavba objektu na prevádzku na spracovanie hrozna a výrobu vína“** je riešený jednak ako prestavba samostatne stojacej budovy rodinného domu na prevádzku a ako novostavba ďalších objektov v intraviláne obce Čifáre na parcelách č. 43/1 a 43/2. V súčasnosti na parcele 43/1 sa nachádza prízemný rodinný dom s valbovou strechou a hospodárska budova – sklad s podpivničením a s valbovou strechou, ktorý je vo veľmi zlom technickom stave. Projekt rieši odstránenie tohto objektu – hospodárskej budovy - v celom rozsahu vrátane základových konštrukcií. Projekt ďalej rieši prestavbu a prístavbu rodinného domu na prevádzku na spracovanie hrozna a výrobu vína a novostavbu ďalších objektov – pivnice a skladu ako príslušenstvo navrhovanej prevádzky.

V prestavanom objekte na prízemí je riešená miestnosť na spracovanie hrozna a výrobu vína, vzorkovňa, technická miestnosť, šatňa, hygienické zariadenia a kuchynka pre zamestnancov a komunikačné priestory a na poschodí kancelárske priestory s hygienickým zariadením a archív.

V novostavbe pivnice je riešená flaškovňa vín s prístreškom a podzemná pivnica na uskladnenie vína. V novostavbe skladu je riešený sklad technologických zariadení, prípadne distribučný sklad vín. Tieto priestory sú vzájomne prepojené pomocou novovybudovaných spevnených plôch. Projekt ďalej rieši vybudovanie novej žumpy o objeme 12,0 m^3 a oplotenie časti pozemku z betónových prefabrikátov (z plotových tvárnic) výšky 2,00 m.

Objekt je umiestnený na mierne svahovitom teréne. Prístup do areálu navrhovanej prevádzky je riešený z východnej strany, z miestnej komunikácie jestvujúcim vjazdom na pozemok. Navrhované objekty sú prístupné z novo navrhovaných spevnených plôch.

Členenie stavby na stavebné objekty a prevádzkové súbory:

Stavba je členená na nasledujúce stavebné objekty:
SO – 01 Prestavba objektu na prevádzku
SO – 02 Pivnica
SO – 03 Skladové priestory
SO – 04 Spevnené plochy
SO – 05 Žumpa – 12 m^3
SO – 06 Oplotenie časti pozemku

SO – 01 Prestavba objektu na prevádzku

Hlavné vstupy do objektu sú riešené z južnej a z východnej strany z navrhovaných spevnených plôch. Na prízemí je riešená miestnosť na spracovanie hrozna a výrobu vína, vzorkovňa, technická miestnosť, šatňa, hygienické zariadenia a kuchynka pre zamestnancov a komunikačné priestory a na poschodí kancelárske priestory s hygienickým zariadením a archív. Zo stavebno-technického hľadiska jestvujúca časť objektu je riešená murovaním z hlinených tehál založených na kamenných základoch. Prístavba a nadstavba je riešená klasickou formou výstavby murovaním z keramických tvárnic. Priečky sú murované z pórobetónových priečkoviek. Zakladanie prístavby je na základových pásoch z prostého betónu. Strop nad jestvujúcou časťou je riešený ako drevený trámový s plným záklopom a nad prístavbou je navrhnutý monolitický železobetónový. Strecha je navrhnutá sedlová s jednou podlomenicou zo strany ulice. Schody v prístavbe sú monolitické železobetónové a v jestvujúcej časti drevené schodnicové. Krov je drevený. Krytina – betónová škridla.

Objekt je napojený jestvujúcou vodovodnou prípojkou cez vodomernú šachtu na obecný vodovod z ulice na parcele č. 226/6. Potrubie je vedené z rúr HDPE DN 32 PN 16 celkovej dĺžky 14,50 m. Od vodomernej šachty vedie prívod vody do jestvujúceho objektu a do navrhovaného objektu pivnice z rúr HDPE DN 32 PN 16 celkovej dĺžky 35,20 m. Vnútorné rozvody sú navrhnuté z AL-plast rúrok, ktoré je potrebné zaizolovať tepelnoizolačnými trubicami.

Spotreba vody: Podľa smernice č.684/2006 Z.z. na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní vodných zdrojov , kde sa pre hygienu zamestnancov uvádza 50 l/os.deň, ďalej sa vychádza z poznatkov z výroby vína.

a) Denná potreba vody : $Q_p = n \cdot q = 4 \cdot 50 + 200 = 300$ l/deň
b) Maximálna denná potreba vody spolu: $Q_m = Q_p \cdot k_d = 300 \cdot 1,5 = 450$ l/deň
c) Maximálna hodinová potreba vody spolu:
$Q_h = Q_m \cdot k_h = 450 \cdot 1,8 / 24 = 810$ l/deň = 33,75 l/hod = 0,009 l/s
d) Maximálny dimenzačný prietok pitnej vody pre navrhovaný objekt:
$Q_{dim1} = \sum q_i \cdot \sqrt{\sum n_i} = 0,89$ l/s => d_{vn}=0,0275m = DN25
– navrhujeme dimenziu prípojky vody HD-PE d32x3mm (DN25=1“)
e) Ročná potreby vody: $Q_r = 200 \cdot Q_p = 60$ m^3/rok

Vykurovanie: Objekt SO – 01 bude vykurovaný ústredným vykurovacím systémom teplovodného vykurovania s núteným obehom vykurovacieho média. Primárnym zdrojom tepla bude elektrický kotol, ktorý bude umiestnený v technickej miestnosti. Teplomer pre meranie teploty vody v kotly a tlakomer pre meranie hydrostatického tlaku v sústave je osadený na obslužnom panely kotla. Pre pokrytie tepelných strát sú navrhnuté oceľové doskové vykurovacie telesá. Potrubné rozvody ÚK sú navrhnuté z plastových rúr Ekoplastik PPR.

Elektrická energia: Jestvujúci objekt je pripojený jestvujúcou elektrickú prípojku vedeným vzduchom z najbližšieho podperného bodu. Elektromerový rozvádzač je osadený na obvodovej stene objektu. Z elektromerového rozvádzača je vedený elektrický prívod do navrhovaného objektu zemným káblom po rozvádzač RH. Rozvádzač RH je umiestnený v objekte.

Výkony: Inštalovaný príkon : *Pi = 16 kW*
Súčasný príkon : *Ps = 9,6 kW*

Požiarna ochrana: Požiarna bezpečnosť stavby bude vypracovaná v samostatnej časti projektu v zmysle príslušných noriem. Pri dodržaní základných protipožiarnych opatrení pri užívaní objektu a pri zohľadnení požiadaviek projektanta PBS nevznikne zvýšené požiarne riziko.

SO – 02 Pivnica

Hlavný vstup do pivnice je situovaný zo severnej strany objektu zo spevnených plôch. V miestnosti za hlavným vstupom je riešená flaškovňa vín. Z tejto miestnosti je prístupná podzemná pivnica na uskladnenie vína a prístrešok pri objekte. Zo stavebno-technického hľadiska je stavba riešená klasickou formou výstavby murovaním z keramických tvárnic a z betónových debniacich tvárnic zo strany pivnice. Nosné piliere a vnútorné nosné steny podzemnej časti sú železobetónové. Zakladanie stavby je na základových pásoch a na základových pätkách z prostého betónu. Strop nad podzemnou časťou je navrhnutý monolitický železobetónový. Strop nad miestnosťou flaškovne je

riešený ako drevený trámový s plným záklopom. Strop je izolovaný z vrchnej strany minerálnou vlnou. Zastrešenie objektu je riešený dreveným krovom z hraneného reziva so sedlovou strechou s jednou podlomenicou, s betónovou krytinou. Objekt SO – 02 bude vykurovaný elektrickým priamovýhrevným konvektorom.

SO – 05 Žumpa – 12 m^3

Odvedenie splaškových vôd z objektov bude uskutočnené kanalizačnými prípojkami. Prípojky z rúr PVC vedú priamo z objektov a gravitačne odvádzajú splaškové vody do navrhovanej prefabrikovanej železobetónovej žumpy o objeme 12m^3. Potrubie prípojok je navrhnuté z rúr PVC DN 160 o celkovej dĺžke 15,00 m, uložených do pieskového lôžka. Umiestnenie prípojok a prefabrikovanej železobetónovej žumpy je zrejmé z výkresovej časti. Zvislé odpady splaškovej kanalizácie sú navrhnuté z rúr PVC pre vnútornú kanalizáciu priemeru 110 a 75mm. Ležaté zvody splaškovej kanalizácie sú navrhnuté z rúr PVC pre ležaté kanalizačné potrubia priemeru DN 110 a 75 mm. Napojenie príslušných zriaďovacích predmetov je riešené cez sifónové uzávery.

Množstvo splaškových vôd je rovnaké ako potreba vody. Zrážkové vody zo strechy objektov budú odvedené na pozemok investora na vsakovanie.

Technologické zariadenia na spracovanie hrozna a výrobu vína budú pozostávať z nákupu nasledovných položiek:

- Mlynko-odstrapkovač: Nerezový odstopkovač s nerezovým čerpadlom, nerezovým sitom a nerezovým šnekom. Nerezový šnek je potiahnutý gumou pre šetrnejšie odstopkovanie. Centrálna časť je výklopná a má kolieska pre jednoduchšiu manipuláciu.
- Pneumatický lis uzavretý s príslušenstvom
  Kapacita lisu (celé hrozno): 250 – 400 kg
  Kapacita lisu (pomleté hrozno): 700 – 1000 kg
  Kapacita lisu (nakvášané hrozno): 1000 – 1600 kg
  Kolieska pre jednoduchšiu manipuláciu
- Riadené kvasenie: Slúži na zabezpečenie kvasenia s riadeným chladením a ohrievaním nerezových nádrží, ktorých bude 10 ks.
- Nerezové nádrže: 10 ks s objemom 320 l spĺňajúci potravinársky atest.
- 5 Filter vína Cross-flow so systémom čistenia: Filter vína Cross-flow so systémom čistenia spĺňajúci podmienky inovatívnej technológie. Filtračná plocha je 20 m^2. Filtračný výkon l/h: 1000 – 2000 l/hod. Filtrácia bez prístupu vzduchu
- Zátkovačka: Slúži na uzatváranie fliaš o objemu od 0,5 do 1,0 litra. Na korkové zátky do rozmeru 34mm.
- Poloautomatická plnička fliaš: Slúži na plnenie vína do sklenených fliaš. 2-hlavicová plnička. Výkon je 250 fliaš / hod. Plnenie je bez prístupu vzduchu
- Poloautomatická etiketovačka: S výkonom 800 fliaš za hodinu.
- Čerpadlo na prečerpávanie rmutu a vína: s výkonom 240 l/min. (14400l/hod).
- Prístroj na meranie parametrov vo víne: Domáce laboratórium na analýzu zložiek vína. Voľná síra, celková síra, celkové kyseliny, neprekvasený cukor, pH, atď...
- Zmršťovač na termokapsle: Slúži na zachytenie termokapsle na hrdlo vínovej fľaše.

Dovezené hrozno je potrebné spracovať v deň jeho zberu, predíde sa tak zapareniu hrozna a pomnoženiu nežiaducej mikroflóry. Pred lisovaním hrozna je potrebné urobiť nasledovné činnosti: odstopkovanie, mletie, nakvášanie hrozna a

získanie samotoku. Pri mletí hrozna dochádza k rozdrveniu bobule a prevzdušneniu rmutu. Mlecie zariadenie bude zostavené tak, aby sa bobule dostatočne rozomleli, ale aby nedošlo k porušeniu semien a strapín. Nedostatočne rozdrvené bobule znižujú výťažok muštu, porušenie semien a strapiny zhoršuje kvalitu budúceho vína. Prevzdušnenie rmutu je dôležité na podporenie rozmnožovania kvasiniek na začiatku kvasenia, avšak zároveň podporuje činnosť oxidatívnych enzýmov. Mletie a prečerpávanie rmutu bude na seba nadväzovať. Nakvášanie hrozna a prečerpávanie rmutu bude na seba nadväzovať. Ohrevom rmutu je možné zintenzívniť proces extrakcie a zároveň inaktivovať oxidatívne enzýmy, ktoré spôsobujú hnednutie muštu a vína.

Lisovaním hrozna oddelíme kvapalinu od tuhých častíc, stupeň vylisovania závisí od stavu lisovaného rmutu a lisovacieho tlaku. Rýchlosť lisovania závisí od vlhkosti a stupňa rozdrvenia hrozna. Pri lisovaní hrozna je dôležitá i odroda viniča a stupeň jej zrelosti. Vylisovaním hrozna získame hroznový mušt, ktorý je vodným roztokom sacharidov, organických kyselín a ďalších zložiek, ako napríklad dusíkatých, fenolových, pektínových a minerálnych látok, enzýmov, vitamínov, prírodných farbív a aromatických látok. Kvalitu muštu určuje jeho cukornatosť. Mušt je potrebné ďalej upraviť –odkaliť, upraviť jeho cukornatosť a kyslosť. Odkaľovaním muštu sa odstránia čiastočky, ktoré sa do muštu dostali počas predfermentačného spracovania hrozna. Mušt sa odkaľuje ihneď po lisovaní alebo scedení, zásadne pred začatím kvasného procesu. Účelom úpravy kyslosti muštu je výroba vína, v ktorom je harmonický pomer medzi obsahom kyselín a ostatných jeho zložiek. Mušt a mladé červené víno budú následne prečerpané do pivnice na dokvášanie. Alkoholové kvasenie hroznového muštu je zložitý mikrobiologicko-biochemický dej, ktorý formuje kvalitu dorábaného hroznového vína.

Vyzreté víno bude následne dopravené do fľaškovne, kde bude naplnené do fliaš.

Vecné a časové väzby stavby na okolitú výstavbu, súvisiace investície:

Predmetné územie, na ktorom sa má zámer realizovať sa nachádza v intraviláne obce Čifáre.

Termín začatia a dokončenia stavby:

Plánovaný začiatok výstavby je február 2016
Plánované ukončenie vástavby je december 2019

Skúšobná prevádzka a doba jej trvania vo vzťahu k jej dokončeniu, kolaudácii a užívaniu stavby:

Po ukončení výstavby jednotlivých stavebných objektov resp. prevádzkových súborov sa skúšobná prevádzka bude týkať iba tých zariadení, na ktoré si kompetentná dotknutá organizácia vyžiada jej zavedenie.

Údaje o postupnom uvádzaní časti stavby do prevádzky (užívania):

Navrhované stavebné objekty a prevádzkové súbory bude možné uviesť do prevádzky po dokončení všetkých stavebných prác resp. strojnotechnologických zariadení a po ich následnej kolaudácii.

2.9. Zdôvodnenie potreby činnosti v danej lokalite

Prestavaný objekt na prevádzku na spracovanie hrozna a výrobu vína v Čifároch bude slúžiť investorovi na podnikateľské účely, čo je v súlade s platným územným planom obce Čifáre.

2.10. Celkové náklady

Celkové náklady sú vyčíslené na cca 981 000.- EUR.

2.11. Dotknutá obec

Čifáre

2.12. Dotknutý samosprávny kraj

Nitriansky samosprávny kraj

2.13. Dotknuté orgány

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o ŽP (OSZP3)
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o ŽP (OSZP2)
Okresný úrad Nitra, odbor krízového riadenia
Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Nitre

2.14. Povoľujúci orgán

Obec Čifáre
Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o ŽP

2.15. Rezortný orgán

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

2.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Územné rozhodnutie, resp. stavebné povolenie (zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku).

2.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcej štátne hranice

Navrhovaná činnosť svojimi vplyvmi nepresiahne štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Vymedzenie dotknutého územia

Lokalita pre výstavbu prevádzky na spracovanie hrozna a výrobu vína sa bude nachádzať v intraviláne obce Čifáre na parcelách č. 43/1 a 43/2. Budovy, ako aj pozemky pod areálom sú vedené v katastrálnom území Čifáre.

Širším dotknutým územím je územie obce Čifáre, v ktorej územnej pôsobnosti sa predkladaný zámer bude realizovať a bude znášať vplyvy realizácie zámeru.

Záujmovým územím je územie okresu Nitra.

3.1. Charakteristika prírodného prostredia

3.1.1. Reliéf a horninové prostredie

Celé záujmové územie, tak ako bolo vyššie definované, je súčasťou Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy panónskej panvy a provincie západopanónskej panvy. Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí priamo dotknuté územie do geomorfologického celku Podunajská pahorkatina a jeho podcelku Hronská pahorkatina – Bešianska pahorkatina.

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť
Alpsko – himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vnútorné Západné Karpaty	Slovenské rudohorie
				Fatransko-tatranská oblasť
				Slovenské stredohorie
				Lučenecko-košická zníženina
				Matransko-slanská oblasť
			Vonkajšie Západné Karpaty	Slovensko-moravské Karpaty
				Západné Beskydy
				Stredné Beskydy
				Východné Beskydy
				Podhôľno-magurská oblasť
		Východné Karpaty	Vnútorné Východné Karpaty	Vihorlatsko-gutinská oblasť
			Vonkajšie Východné Karpaty	Poloniny
				Nízke Beskydy
	Panónska panva	Západopanónska panva	Viedenská kotlina	Záhorská nížina
				Juhomoravská panva
			Malá Dunajská kotlina	Podunajská nížina
		Východopanónska panva	Veľká dunajská kotlina	Východoslovenská nížina

Hronská pahorkatina s jej jednotkami Hronská tabuľa a Bešianska pahorkatina majú podobné geologické zloženie ako Žitavská pahorkatina. Geologické podložie tvoria neogénne súvrstvia mladotreťohornýchbrakických a sladkovodných panvových uložení, najmä pestré íly (zelenkavo-hnedé až hnedožlté okrovo škvrnité íly), piesčité íly s polohami jemnozrnných pieskov a málomocné lavice pieskovcov alebo štrčíkov (panón, pont). Na povrchu sú štvrtohorné sedimenty: spraš, sprašové hliny a íly polygénneho pôvodu s polohami piesčitých zón, na ktorých vznikli najmä hnedozemné pôdy (typické alebo ilimerizované), ojedinele degradované černozeme.

Na geologickej stavbe záujmového územia sa podieľajú útvary neogénu a kvartéru. Z hľadiska vlastného vzájomného vplyvu navrhovanej činnosti a geologických útvarov navzájom, je najdôležitejšia (a najvýraznejšia) treťohorná a štvrtohorná stavba. Útvary, ktoré sa na danom území vytvorili v týchto geologických obdobiach sú z hľadiska ovplyvňovania stavbou najzraniteľnejšie a pre definovanie geologickej stavby pre daný účel tohto zámeru najdôležitejšie.
Kvartérny pokryv územia budujú eolické sedimenty, predstavované sprašami a piesčitými sprašami, vápnitými sprašovitými a nevápnitými sprašovými hlinami.

V katastrálnom území obce Čifáre sa podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra

- nenachádzajú sa žiadne ložiská vyhradenej nerastnej surovinovej základne (chránené ložiskové územie), na ktoré by sa vzťahovala ochrana podľa zákona č. 44/1988 Zb.(banský zákon) v znení neskorších predpisov,
- neevidujú sa staré ani nové banské diela,
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast,
- nie sú zaregistrované zosuvy pôdy.

3.1.2. Klíma

Klimatické charakteristiky lokality môžeme posúdiť podľa neďalekej meteorologickej stanice Mochovce, ktorá je v prevádzke od roku 1981.

Teploty – V hodnotenom území sa najvyššie priemerné mesačné teploty vyskytujú v mesiacoch máj – september, najchladnejšie mesiace sú december – február. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo 10°C. Ppriemer mesačných (ročných) teplôt vzduchu z meteorologickej stanici Mochovciach je uvedený v nižšie uvedenej tabuľke.

Priemerné úhrny teploty vzduchu v °C k za roky 2009 až 2011

Stanica	ROK	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	ROK
Mochovce	2009	-2,4	0,4	4,4	15,1	16,0	17,5	21,6	21,2	18,0	9,5	6,2	0,5	10,7
	2010	-2,6	0,3	5,2	10,7	14,6	18,8	22,0	18,9	13,4	7,8	7,6	-2,6	9,5
	2011	-1,0	-0,9	5,9	12,8	15,6	18,9	19,0	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Ročenka klimatických pozorovaní SHMÚ 2009 – 2011, SHMÚ, Bratislava, 2012

Veternosť – Prevládajúcimi smermi vetra v hodnotenom území sú severozápadné vetry. Priemerná rýchlosť vetra sa pohybuje okolo 34 m/s.

Priemerná rýchlosť vetra zo stanice Mochovce m/s

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ROK
2009	2,8	5,2	3,9	3,8	3,2	2,8	2,9	2,7	2,7	3,1	4,1	4,1	3,4
2010	3,4	5,3	3,9	3,3	3,4	3,1	2,4	2,4	3,2	3,8	4,6	5,1	3,6
2011	3,3	3,0	3,5	3,2	2,8	3,3	2,8	-	-	-	-	-	3,1

Zdroj: Ročenka klimatických pozorovaní SHMÚ 2009 – 2011, SHMÚ, Bratislava, 2012

Relatívna početnosť výskytu smerov vetra zo stanice Mochovce (°/◦◦)

Rok	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	CALM
2009	88	75	192	195	44	31	52	267	57
2010	93	65	187	231	36	31	46	258	54
2011*	120	81	147	170	40	31	48	297	66

** priemer za obdobie od 1.1.2011 do 1.8.2011*

Zdroj: Ročenka klimatických pozorovaní SHMÚ 2009 – 2011, SHMÚ, Bratislava, 2012

Zrážky – priemer mesačných (ročných) teplôt vzduchu z meteorologickej stanici Mochovciach je uvedený v nižšie uvedenej tabuľke. Za posledné obdobie priemerný ročný úhrn zrážok v hodnotenom území dosahoval cca 867,3 mm.

Priemerné úhrny zrážok za roky 2009 až 2011

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	ROK
2009	43,9	52,4	62,4	2,6	46,5	67,8	41,1	38,0	19,7	83,7	56,9	109,9	624,9
2010	47,6	51,4	32,9	88,8	145,8	163,1	108,7	182,0	92,0	38,2	100,1	59,1	1109,7
2011	18,1	6,9	41,8	14,4	58,9	78,6	119,7	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Ročenka klimatických pozorovaní SHMÚ 2009 – 2011, SHMÚ, Bratislava, 2012

3.1.3. Voda

Povrchové vody reprezentujú vodné toky a vodné plochy. Hydrograficky patrí dotknuté územie do povodia rieky Nitra (4-21-12), ktorú je možné v podmienkach Slovenska zaradiť medzi stredne veľké vodné toky. Typ režimu odtoku krajiny je dažďovo-snehový s maximálnymi prietokmi v marci až v apríli (26 – 37 m^3/s a s minimálnymi v auguste až v septembri (7 m^3/s). Špecifický odtok v oblasti predstavuje približne 1,5 $l.s^{-1}$ na km^2.

Riešené územie je menej bohaté na vodné toky. Hlavným tokom, ktorý preteká cez riešené územie, je Telinský potok. Je to ľavostranný prítok Žitavy a meria 14,2 km. Vzniká v Hronskej pahorkatine, v časti Bešianska pahorkatina, na území bývalej obce Mochovce (dnes územie atómovej elektrárne). Od prameňa tečie najprv severojužným smerom, následne sa stáča na juhozápad, sprava priberá prítok, prameniaci západne od Mochoviec, zľava krátky prítok od samoty Chladnov, stáča sa na západ a následne napája vodnú nádrž Čifáre. Sprava do nádrže ústi krátky prítok z oblasti Kúta, na krátkom úseku tečie na juh a zľava priberá prítok z lokality Staré vinice. Ďalej sa stáča na západ, z ľavej strany priberá Patu, tečie okrajom obcí Čifáre (tu sa ohýba k severu) a Telince a na krátkom úseku pokračuje severozápadným smerom. Vzápätí sa znovu stáča na západ, preteká mestom Vráble, vytvára výrazný ohyb smerujúci na sever a neďaleko mesta (pri mestskej časti Dyčka) sa vlieva do Žitavy.

Rieka Žitava - najvýznamnejší ľavostranný prítok Nitry, je orientovaná severojužným smerom, pramení na severozápadných svahoch Pohronského Inovca vo výške okolo 625 m n. m., jej riečna sieť je vejárovitá. Vodný tok Žitava je v zmysle vyhlášky č. 211/2005 Z. z. vodohospodársky významným vodným tokom.

Priemerné mesačné a extrémne prietoky ($m^3.s^{-1}$)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tok: Žitava	Stanica: Vieska nad Žitavou						riečny kilometer 34,2						
Qm	1,34	1,30	4,64	1,76	0,64	0,65	0,49	0,41	0,37	0,59	1,02	3,34	1,38
Qmax 2009	26,39						Qmin 2009	0,296					
Qmax 1931-2009	71,60						Qmin 1931-2009	0,030					

Zdroj: SHMÚ

Vodnú plochu v skúmanom území predstavuje vodná nádrž Čifáre na Telinskom potoku. Nachádza sa na východe od obce Čifáre a rozprestiera sa na ploche 16 ha. Slúži hlavne na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy.

Z hľadiska zdrojov a ochrany vôd sa riešené územie nenachádza v žiadnej chránenej oblasti prirodzenej akumulácie podzemných vôd a zdrojov povrchových vôd určených na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Podzemné vody - Z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí záujmové územie do rajónu NQ 073 – neogén Žitavskej pahorkatiny, s určujúcim typom priepustnosti s medzizrnovou priepustnosťou. Tento rajón je charakterizovaný relatívne nízkymi zásobami podzemných vôd, tieto sú vyčíslené v množstve 0,2 – 0,49 $l.s^{-1}.km^2$. Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný vodnými tokmi pretekajúcimi územím, s ktorými sú podzemné vody v hydraulickej spojitosti. Kolísanie hladiny podzemnej vody ovplyvňujú klimatické pomery a hydrologické stavy tokov.

V širšom dotknutom území sa nevyskytujú termálne ani minerálne zdroje podzemných pôd. Nenachádzajú sa tu žiadne vodohospodársky chránené územia vyčlenené podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. Výskyt ochranných pásiem prírodných liečivých zdrojov, či prírodných zdrojov minerálnych vôd, v záujmovom území zaznamenaný nie je.

Hydrologické pomery v danej lokalite sú podmienené geologickou stavbou. Podzemná voda môže prúdiť a akumuluje sa v horninových póroch, puklinách a dutinách. Rôzne litologické celky majú rozdielne podmienky pre prúdenie podzemnej vody.

3.1.4. Pôda

Obec Čifáre leží v oblasti Hronskej pahorkatiny. Región tvoria hlavne pôdne typy hnedozem, luvizem typická, luvizem modálna a kultizemná, vznikajúce na tenkých pokryvoch sprašových hlín. Sprievodnými sú kambizeme nasýtené, lokálne pararendziny vznikajúce zo skeletnatých, prevažne terciérnych sedimentoch. V oblastiach s lesným porastom sa vyskytuje aj ranker kambizemný, hlinitý až ílovitohlinitý. Fluvizem typická sa vyskytuje hlavne v oblasti okolia toku Žitavy a Hrona.

Pôdny kryt je podmienený abiotickými prírodnými faktormi a je silno modifikovaný činnosťou človeka. Pôdny fond širšie posudzovaného územia tvoria poľnohospodársky využívané pôdy a antropogénne pôdy. V širšom dotknutom území sú základnými typmi pôd hnedozem, pričom sa prevažne vyskytujú vo variete kultizemných, lokálne modálnych a erodovaných. Tieto pôdy sú vyvinuté zo spraší. Poľnohospodársky využívané pôdy záujmového územia majú vysoký obsah humusu, priepustnosť pôd je stredná, z hľadiska zrnitosti sa zaraďujú do triedy pôd hlinitých. Pôdy sú neskeletnaté až slabo kamenité.

Katastrálne územie obce Čifáre je prevažne oráčinová pahorkatinová kultúrna krajina s prevládajúcim poľnohospodárskym využitím. Tvoria ho intenzívne poľnohospodársky obrábané veľkoblokové oráčiny s nízkym stupňom ekologickej stability. Orná pôda je plošne najrozsiahlejší prvok v krajine.

Dlhodobým pôsobením intenzifikačných faktorov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite všetky druhy pôd. Devastáciu a znečisťovanie hornej vrstvy litosféry a reliéfu spôsobuje aj neudržiavaná a nevyužitá pôda. Sú to ojedinelé plôšky málo hodnotných častí ako sú výmole, materiálové jamy, bývalé divoké skládky odpadu, neobrábané plochy a pod.

3.1.5. Biota

Flóra

Z hľadiska fytogeografického členenia leží väčšina územia Slovenska vrátane obce Čifáre a jej okolia v atlanticko-európskej provincii. Priamo dotknuté územie sa nachádza v oblasti panónskej flóry *(Pannonicum)*, obvodu eupanónskej xerotermnej flóry *(Eupannonicum)* a okresu Podunajská nížina. Na základe fytogeograficko-vegetačného

členenia Slovenska (Plesník, 2002) sa záujmové územie zaraďuje do dubovej zóny, nížinnej podzóny, pahorkatinnej oblasti, okresu Nitrianskej pahorkatiny, podokresu a obvodu Zálužianskej pahorkatiny. Toto členenie je založené na základe potenciálnej prirodzenej vegetácie Slovenka, ktorej hlavnou zložkou je lesná vegetácia. Menšie priestorové jednotky (okres a podokres) sú klasifikované na základe pôdno-substrátových a hydrologických podmienok.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu širšieho záujmového územia predstavujú lužné lesy nížinné, dubovo-hrabové lesy panónske, dubovo-cerové lesy.

Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*) zahrňujú vlhkomilné a mezohygrofilné lesy, rastúce na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov. Ide prevažne o jaseňovo-brestové a dubovo-brestové lesy, patriace do podzväzu *Ulmenion*. Na ich vývoj a štruktúru má rozhodujúci vplyv vodný režim, v spojení s pôdnymi vlastnosťami. Zo stromov bývajú zastúpené jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*) a dreviny mäkkých lužných lesov, najmä topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*) a viaceré druhy vŕb. V krovinnom poschodí, ktoré bývajú dobre vyvinuté, s vysokou pokryvnosťou, sa uplatňujú svíb krvavý (*Swida sanguinea*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), druhy rodu hloh (*Crataegus sp.*) a iné. Bylinný podrast je druhovo relatívne bohatý, k typickým druhom patria: mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), čarovník parížsky (*Circaea lutetiana*), blyskáč cibuľkonosný (*Ficaria bulbifera*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), a ďalšie. Sú mapované na alúviu väčších tokov. Dnes sa zachovali len menšie plochy týchto porastov, alebo sa ich zvyšky vyskytujú vo forme brehovej vegetácie na brehoch tokov. Zvyšky týchto porastov sú v súčasnej dobe často pozmenené a ohrozované ľudskou činnosťou (regulácia vodných tokov, poľnohospodárstvo, meliorácie a pod.), nakoľko bola podstatná časť územia potenciálneho výskytu týchto lesov premenená na ornú pôdu, trvalé trávne porasty alebo zastavané plochy a intenzívne sa využíva.

Lesy jednotky ***dubovo-hrabové lesy panónske*** (podzväz *Querco robori-Carpinenion betuli*) sa vyvíjajú na sprašových pahorkatinách v teplejších oblastiach. Podmieňujú ich predovšetkým piesočnaté a štrkovité treťohorné a štvrtohorné terasy pokryté sprašovými hlinami alebo náplavové kužele. Dubovo-hrabové lesy panónske sa rozprestierali na luvizemiach lokalizovaných na úpätiach miernejších svahov. Stromové poschodie tvoria najmä dominantný dub letný (*Quercus robur*), častý býva aj dub sivastý (*Quercus pedunculiflora*), ďalej hrab obyčajný (*Carpinus betulus*) a niekde i dub cerový (*Quercus cerris*). Hojné sú ešte javor poľný (*Acer campestre*) a javor mliečny (*Acer platanoides*), zriedkavejší je javor tatársky (*Acer tataricum*). Možno tu nájsť aj brest hrabolistý (Ulmus minor), brest väzový (*Ulmus laevis*), lipu malolistú (*Tilia cordata*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*). Majú bohaté krovité a aj bylinné poschodie. Väčšina plôch je dnes premenená na veľmi úrodné polia, na ktorých sa pestujú najnáročnejšie kultúry ako kukurica, pšenica a i. Dnes sú na ich miestach aj intravilány obcí. Náhradné travinné spoločenstvá sa zachovali iba veľmi lokálne a patria k spoločenstvám zväzov *Arrhenatherion elatioris* alebo *Mesobromion*.

Dubovo-cerové lesy (zväz *Quercion confertae-cerris*, asociácia *Quercetum petreae cerris*) - do tejto jednotky sú zaradené suché a teplomilné lesy na alkalických podložiach. Viažu sa najmä na ilimerizované hnedozeme na sprašových príkrovoch

alebo degradované černozeme na sprašiach. Pôdy sú sezónne vysychavé, ťažké, mierne kyslé až kyslé. Dominantou v týchto porastoch je dub cerový (*Quercus cerris*), ďalej sa vyskytujú dub žltkastý (*Quercus dalechampii*), dub sivý (*Quercus pedunculiflora*), občas i dub zimný (*Quercus petraea*) a dub letný (*Quercus robur*), javor poľný (*Acer campestre*). Krovinné poschodie býva bohaté. Tvoria ho najmä zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), svíb krvavý (*Swida sangiunea*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*). Bylinná vrstva je veľmi bohatá a pestrá, vyskytujú sa tu ostrica horská (*Carex montana*), lipnica úzkolistá (*Poa angustifolia*), pľúcnik Murinov (*Pulmonaria murinii*), hrachor čierny (*Latyrus niger*), rimbaba chocholíkatá (*Pyrethrum corymbosum*), medunica medovkolistá (*Melittis melissophyllum*).

Informácie o ohrozenosti rastlinných taxónov na regionálnej a lokálnej úrovni neboli pre skúmané územie dosiaľ vypracované. Ohrozenosť voľne sa vyskytujúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin. Najvýznamnejším faktorom je ničenie prirodzeného prostredia ľudskými zásahmi (počnúc rekreáciou a turistikou, cez poľnohospodársku a priemyselnú výrobu, až po záber nových plôch pre výstavbu a ďalšie faktory). K týmto antropogénnym vplyvom možno prirátať výskyt a šírenie invazívnych druhov, ktoré vytláčajú pôvodné druhy rastlín.

Reálna vegetácia

V priamo dotknutom území i v jeho bezprostrednom okolí sa nachádzajú výlučne antropogénne biotopy ako nepôvodné, sekundárne, ktoré nahradili pôvodné biotopy. Vznikajú ako dôsledok zámernej činnosti človeka, alebo sú vedľajším, často neželaným produktom jeho aktivít. V reálnej vegetácii sa uplatňujú najmä druhy xerofilné a xerotermné, prevažne panónskeho alebo mediterránneho pôvodu, ktoré do územia prenikli predovšetkým pozdĺž vodných tokov. Najvýraznejší je výskyt ruderálnych druhov, výskyt iných taxónov je silne ovplyvnený človekom. V území dominujú urbánne geoekosystémy. V záujmovom území sa nachádzajú aj prírodné a poloprírodné typy rastlinných spoločenstiev, s rôznym stupňom zásahu a ovplyvňovania človekom. Z hľadiska klasifikácie biotopov v priamo dotknutom území sa nachádzajú len *biotopy polí*. V širšom záujmovom území sa nachádzajú viaceré typy biotopov, klasifikovaných ako *antropogénne biotopy*, čomu zodpovedá ich závislosť od dodatkovej energie, veľmi nízka stabilita a minimálna diverzita ako rastlinných, tak aj živočíšnych druhov.

Ďalej možno v reálnej vegetácii záujmového územia vyčleniť ešte tzv. ***verejnú vegetáciu***, do ktorej zaraďujeme parky, menšie parkovo upravené plochy a niektoré ďalšie verejné priestranstvá. Táto vegetácia je už v súčasnosti funkčne zapojená avšak nie je možné (vzhľadom na jej lokalizáciu v intraviláne) jej funkčné prepojenie s prírodnými prvkami okolitej krajiny. Význam tohto typu vegetácie je predovšetkým pre človeka ako miesto oddychu, hygienické a estetické funkcie. Vyhradená vegetácia je predovšetkým reprezentovaná vegetáciou cintorínov, športových areálov, vegetáciou výrobných podnikov a pod. Lokalizácia takejto vegetácie je vzhľadom na väzbu k uvedeným funkčným a účelovým štruktúram náhodná.

Fauna

Zoogeograficky patrí dotknuté územie do provincie Vnútrokarpatské zníženiny, obvodu juhoslovenského, okrsku dunajského a podokrsku pahorkatinového. Záujmové územie je súčasťou zoogeografickej oblasti, ktorú charakterizuje výskyt stepných druhov živočíchov a ich zoocenóz. Ide o panónsky úsek eurosibírskej provincie stepí s výskytom

mnohých teplomilných druhov, ktoré sa rozšírili z refúgií treťohornej fauny ležiacich v oblasti Stredomoria (mediteránu). Predovšetkým ide o populácie z ponticko-mediterránneho centra (Buchar 1983).

Zloženie fauny širšieho okolia dotknutého územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu v kontexte s lokálnymi podmienkami a dominanciou urbanizovanej krajiny, je súčasná fauna čo sa týka diverzity relatívne chudobná. Uplatňujú sa tu druhy od typicky nížinných až po pahorkatinné, s prevahou typicky teplomilných prvkov. Sú to najmä zoocenózy:

- ***hydrických biotopov tečúcich vôd*** (ekosystémy Telinského potoka). Sú významnými migračnými koridormi živočíchov. Zastúpené sú najmä niektoré druhy mäkkýšov. Toky a vodné plochy okolo nich sú významné z hľadiska hniezdenia vtákov a tieto biotopy vtáky využívajú aj v zimnom období - prilietajú sem napr. kačice (*Anas platyrhynchos*), lysky (*Fulica atra*) a potápky (*Tachybaptus ruficollis*).
- ***lúčnych biotopov a poľnohospodárskej pôdy*** (lúky, ruderálne a segetálne spoločenstvá, polia a ostatná orná pôda). Pre živočíchy majú minimálny význam, v poliach sa vyskytujú bažanty (*Phasianus colchicus*), jarabice (*Perdix perdix*) a zajace (*Lepus europaeus*), najmä v období zrelosti viniča sa vo viniciach združujú škorce (*Sturnus vulgaris*), ďalej sa tu vyskytujú niektoré druhy plazov ako napr. jašterice. Biotopy trávnatých plôch sú významné najmä ako potravný biotop. Väčšie trávnaté plochy najmä mimo sídiel slúžia ako potravný biotop pre rôzne druhy vtákov a vyskytujú sa tu niektoré skupiny hmyzu, napr. rovnokrídlovce (*Orthoptera*).
- ***nelesnej stromovej a krovinatej vegetácie*** (brehové porasty, remízky, medze a kroviny, okraje ciest, líniová vegetácia rôzneho typu, záhrady). Často tvoria migračný koridor pre niektoré druhy cicavcov (ježe, drobné hlodavce) ako aj stanovištia pre dravce a iné druhy vtákov. Sú významné hlavne ako potravné a hniezdne stanovištia spevavcov (*Passeriformes*), hlavne v podmienkach blízkym pôvodným porastom.
- ***lesných ekosystémov*** (predovšetkým lužné lesy a dubovo-hrabové a dubovo-cerové lesy). Z hľadiska diverzity živočíšnych druhov sú jednými z najvýznamnejších spoločenstiev. Je tu potvrdený výskyt viacerých druhov obojživelníkov, z ktorých najväčšie zastúpenie má ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a hrabavka škvrnitá (*Pelobactes fuscus*). Z plazov sa najčastejšie vyskytujú jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*) a užovka obyčajná (*Natrix natrix*). Biotopy lužných lesov sú významné z hľadiska zachovania genofondu pôvodných druhov vtákov lužných lesov. Zo skupiny cicavcov sú charakteristické napr. srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), tchor (*Putorius putorius*), ryšavka malá (*Apodemus microps*) a dulovnica (*Crocidura suaveolens*).
- ***ľudských sídel*** (budovy, záhrady, ruderálne spoločenstvá, areály so špecifickým účelom). Zo živočíchov sú pre takéto zoocenózy charakteristické niektoré drobné hlodavce (myši, hraboše, potkany), drobné cicavce a niektoré synantropné druhy vtákov, viazaných na ľudské obydlia, ako sú napr. vrabec domový (*Passer domesticus*), lastovička (*Hirundo rustica*), belorítky (*Delichon urbica*) a iné drobné spevavce. Vzhľadom na poľnohospodárske využívanie okolia sem dolietajú napríklad vrany, čajky a drobné spevavce.

Rôznorodosť a druhová rozmanitosť recentnej fauny bezstavovcov územia je na danom území prirodzená. Významné postavenie má vodná fauna. Z hmyzu je bohato zastúpená predovšetkým fauna motýľov a viacerých druhov z radov hmyzu - blanokrídlovcov, dvojkrídlovcov, rovnokrídlovcov, sieťokrídlovcov, chrobákov a ďalších. Faunu širšieho dotknutého územia tvoria prevažne kozmopolitné synantropné druhy

viazané na biotopy ľudských sídiel a druhy viazané na voľnú poľnohospodársku krajinu.

Z poľovnej zveri sú významné cicavce: srnec hôrny (Capreolus capreolus), zajac poľný (Lepus europaeus), sviňa divá (Sus scrofa), líška obyčajná (Vulpes vulpes), jazvec obyčajný (Meles meles) a prechodne aj jelenia zver, vtáctvo tvoria najmä bažant obyčajný (Phasianus colchicus), jarabica poľná (Perdix perdix) a prepelica poľná (Coturnix coturnix).

Druhová ochrana

Podľa dostupných údajov neboli v riešenom území realizované podrobné botanické ani zoologické výskumy. Chránené druhy vtákov boli pozorované iba pri vodnej nádrži Vráble. Ide o 14 chránených druhov vtákov, zo skupiny hniezdičov – z toho 1 druh európskeho významu:

- kaňa močiarna (Circus aeruginosus)

42 chránených druhov vtákov zalietavajúcich za potravou, alebo transmigrantov – z toho 15 druhov európskeho významu:

- potáplica malá (P. štíhlozobá) (Gavia stellate)
- bučiak nočný (Nycticorax nycticorax)
- bučiak veľký, (B. trsťový) (Botaurus stellaris)
- bocian biely (Ciconia ciconia)
- kršiak rybár (Pandion haliaetus)
- chriašteľ bodkovaný (Porzana porzana)
- kalužiak močiarny (Tringa glareola)
- pobrežník bojovný (Philomachus pugnax)
- čajka malá (Larus minutus)
- rybár riečny (Sterna hirundo)
- rybár bahenný (Chlidonias hybridus)
- rybár čierny (Chlidonias niger)
- rybárik obyčajný, (R. riečny) (Alcedo atthis)
- muchárik bielokrký (Ficedula albicollis)
- slávik modrák (Luscinia svecica)

3.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

3.2.1. Štruktúra a scenéria krajiny

Priamo dotknuté územie určené na realizáciu zámeru sa nachádza v intraviláne obce Čifáre. Obec Čifáre sa nachádza v Nitrianskom kraji, okres Nitra. V okolitej sídelnej štruktúre dominujú menšie až stredne veľké vidiecke obce, sídla mestského charakteru sú pomerne vzdialené. Najbližším mestom sú Vráble (6km), Levice (18km), Nitra (29km).

3.2.2. Územný systém ekologickej stability

Územie Nitrianskeho kraja má mimoriadne dôležitú polohu z hľadiska fungovania ÚSES. Je to styčné územie biogeografických provincií *Carpaticum Occidentale*, *Eucarpaticum* a *Pannonicum*. V tomto území vybiehajú na juh južné výbežky karpatských pohorí Považský Inovec, Tríbeč, Pohronský Inovec, Štiavnické vrchy, Krupinská vrchovina, zároveň na tomto území sú najsevernejšie výbežky Podunajskej nížiny pozdĺž Váhu, Nitry, Hrona a Ipľa.

Nitriansky kraj má významné nadregionálne a regionálne biocentrá horského, pahorkatinného aj nížinného typu. Tieto sú usporiadané v pásmach podľa prírodných zákonitostí v zásade v smere sever - juh, t.j. v smere hlavných hrebeňov pohorí a v smere dolín hlavných riek, v najjužnejšej časti kraja pozdĺž Dunaja v smere západ - východ. Po prepojení týchto biocentier biokoridormi by tento systém mal tvoriť biokoridor provincionálneho významu medzi biogeografickými provinciami *Pannonicum* a *Carpaticum* (oblasti *Praecarpaticum*, *Eupannonicum* a *Matricum*).

Priemet prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability vychádza Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Nitra (1993) a ÚPN-R Nitrianskeho kraja (2012). V zmysle týchto dokumentov do riešeného územia zasahujú tieto prvky územného systému ekologickej stability:
RBc Vodná nádrž Vráble - Vodná nádrž do záujmového územia zasahuje iba okrajovo. Lokalita má významný hydrologický, biologický a ekologický vplyv pre okolie. Je charakterizovaná výskytom viacerých významných, chránených a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. V území predstavuje významný ekologický uzol z ktorého vybiehajú viaceré regionálne biokoridory. Toto biocentrum je napojené napr. na biokoridor Obdokovského potoka cez agrocenózy Malanty na juhovýchodné svahy Zoborských vrchov.
RBk Telinské potok - V záujmovom území tvoria biokoridory vodné toky s brehovými porastami, trstinové spoločenstvá mokradí ako aj nelesná drevinová vegetácia, ktorá umožňuje imigráciu, emigráciu a permigráciu živočíchov, predovšetkým obojživelníkov, plazov, viacerých skupín hmyzu, vtákov a cicavcov v rámci záujmového územia ale aj širšieho okolia.

3.2.3. Ochrana prírody a krajiny

Práva a povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj pôsobnosť orgánov ochrany štátnej správy a obcí upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. V priamo dotknutom území a ani v záujmovom území sa nenachádza žiadne chránené územie ochrany prírody a krajiny, ktorému by bola zabezpečovaná územná ochrana v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny vyšším stupňom ochrany ako 1. stupňom. Platí tu teda všeobecná ochrana.

V priamo dotknutom území a ani v záujmovom území sa nenachádzajú žiadne územia zaradené do súvislej siete chránených území NATURA 2000.

3.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

3.3.1. Obyvateľstvo a jeho aktivity

Čifáre sú evidované ako samostatná obec. Vzhľadom na relatívne malú veľkosť je obec úzko spätá so svojím okolím a je od neho závislá. Obec Čifáre sa nachádza v blízkosti viacerých menších mestských sídiel, Levice a Vráble. Je tak isto vzdialená 29 km od krajského mesta Nitra.

Na základe počtu obyvateľov možno obec zaradiť do kategórie menších vidieckych obcí. K 31.12.2014 bolo v obci 616 obyvateľov, z toho 306 žien a 310 mužov. Aj v okolitej sídelnej štruktúre dominujú menšie až stredne veľké vidiecke obce, sídla mestského charakteru sú pomerne vzdialené.

Počet obyvateľov v obci môžeme považovať za stabilizovaný a vyvážený, teda je predpoklad, že vzhľadom na dobré dopravné prepojenie obce a blízku polohu obce k okresnému a krajskému mestu a po oživení stavebnej výroby i vytvorení nových

pracovných príležitostí, bude vzrastať záujem o stavebné pozemky, preto uvažujeme naďalej s postupným nárastom počtu obyvateľov obce. V riešenom území je hlavne poľnohospodárska a priemyselná výroba. Menšie firmy a živnostníci sú roztrúsení aj medzi zástavbou rodinných domov.

V obci sa nachádza materská škola aj základná škola s vyučovacím jazykom slovenským.

Strediskom kultúrnej infraštruktúry v obci je kultúrny dom, ktorého kapacita je 100 sedadiel. Využitie kultúrneho domu umožňuje organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí prezentujúcich miestnych tradícií a zvykov miestnych obyvateľov ako aj rôzne školské podujatia, divadelné predstavenia, príležitostné oslavy, koncerty a diskotéky pre mládež. V roku 2010-2011 sa realizovala rekonštrukcia objektu.

3.3.2. Sídla, kultúrnohistorické hodnoty územia

Prvá písomná zmienka o obci Čifáre sa datuje do roku 1209, kedy sa nazývala Chefar. V ďalšom historickom vývoji sa jej názov menil nasledovne: z roku 1235 je písomne doložený názov Chyphar, z roku 1332 Chifar, z roku 1773 Cziffare, z roku 1927 Čifáry a z roku 1948 Čifáre. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Csiffár.

Po roku 1881 bola obec administratívne začlenená pod Tekovskú župu, pred rokom 1960 pod okres Vráble, kraj Nitra; po roku 1960 pod okres Nitra, kraj Západoslovenský.

Z predhistorického obdobia sú doložené osídlenie v neolite a rímsko-barbarské a slovanské sídliskové nálezy.

Obdobie feudalizmu a kapitalizmu: Obec sa spomína v roku 1209, fara v nej v rokoch 1332 - 1337. Obec patrila opátstvu v Hronskom Beňadiku, v roku 1235 ostrihomským križiakom, v roku 1512 budínskemu prepoštovi, v roku 1534 jágerskému biskupovi, od roku 1536 ostrihomskému arcibiskupstvu. V roku 1634 platila daň tureckej správe v Ostrihome. V roku 1601 mala 75 domov, v roku 1715 vinice a 30 domácností, v roku 1720 35 daňovníkov, v roku 1828 82 domov a 571 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom.

V obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol v klasicistickom slohu z roku 1774.

rímsko-katolícky kostol

erb obce

V rokoch 1920, 1921 a 1926 boli v obci štrajky poľnohospodárskych robotníkov. V rokoch 1938 - 1945 bola obec pripojená k Maďarsku. V roku 1948 bol založený štátny majetok, v roku 1951 JRD (Jednotné roľnícke družstvo). V obci bola pekáreň a miešareň krmív. Obyvatelia pracovali v poľnohospodárstve a v Nitre.

Z kultúrnych pamiatok sa v obci nachádza aj kúria v neskoroklasicistickom slohu z 2. polovice 19. storočia.

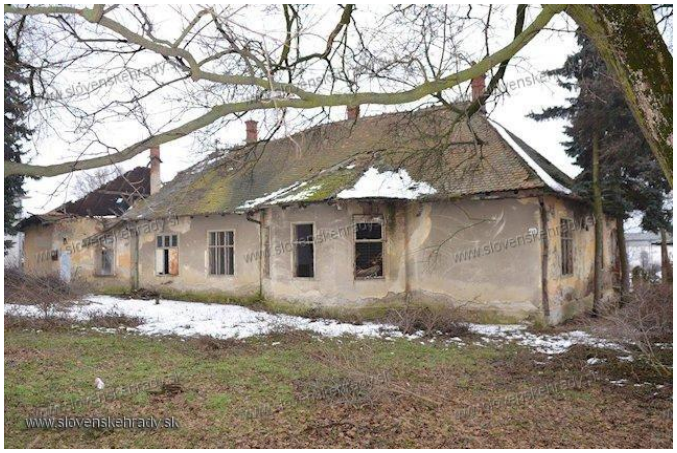

3.3.3. Doprava

Základným druhom dopravy je cestná doprava. Iná doprava sa v obci nenachádza. Obec sa nachádza na ceste I. triedy I/51, ktorá spája mestá Levice a Vráble a zároveň spája celý región s krajským mestom Nitra, ktoré je centrálnym mestským sídelným útvarom rozvoja regiónu.

3.3.4. Priemysel a poľnohospodárstvo

Priemyselné podniky väčšieho významu sa v obci nenachádzajú. Geografická poloha obce, klimatické podmienky a pôdny fond predurčujú obec k poľnohospodárskej výrobe. Prírodné podmienky v danej oblasti umožňujú dobrý rozvoj rastlinnej, ako i živočíšnej výroby.

V rámci obce absentujú väčší zamestnávatelia a podnikateľské prostredie je tvorené prevažne podnikmi zamestnávajúcimi do 50 zamestnancov. V súčasnosti je v obci evidovaných 15 podnikateľských subjektov. Medzi najväčších v obci patria: Čifárska pekáreň - RT, s. r. o., PROSACH, s. r. o., Csuka Daniel – kovovýroba, Laca Tibor – plastové rolety.

3.3.5 Technická infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou

Z hľadiska vodohospodárskej bilancie je územie obce výrazne deficitné, nároky na odber vody od obyvateľstva sú podstatne vyššie ako výdatnosť miestnych zdrojov vody. Obec Čifáre má zabezpečené zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov napojením na diaľkový systém Gabčíkovo cez skupinový vodovod Vráble - Telince – Čifáre.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V súčasnosti obec nedisponuje komplexne vybudovanou kanalizáciou. Pri menších obciach je táto skutočnosť veľmi častá. V súčasnosti sa odpadové vody dočasne uskladňujú v žumpách.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je v súčasnosti pripojená na elektrickú energiu z distribučnej rozvodnej vzdušnej siete VN – 22 KV.

Zásobovanie plynom

Obec Čifáre je kompletne plynofikovaná. Plynofikácia má pozitívny vplyv na stav životného prostredia v obci, nakoľko sa znížil podiel popolu zo spaľovania uhlia z komunálneho odpadu.

3.3.6. Odpadové hospodárstvo

Pri riešení problematiky zneškodňovania komunálnych odpadov v obci sa vychádza z cieľov "Okresnej koncepcie odpadového hospodárstva" ako aj spracovaného "POH obce Čifáre"

V obci sa nenachádza skládka odpadov, pretože tá bola uzavretá a zrekultivovaná v roku 2006. Preto sa v súčasnosti komunálny odpad likviduje skládkovaním na skládke v Kalnej nad Hronom, na ktorú je periodicky odvážaný. V obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu, a to pre nasledovné komodity odpadov: PET Fľaše, papier, kovy.

3.3.7 Rekreácia a cestovný ruch

Z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu sú vzhľadom na danosti regiónu, ľahkú dostupnosť a malú vzdialenosť od krajského mesta vhodné podmienky pre vidiecky cestovný ruch, absentujú však ubytovacie kapacity a preto nie je táto oblasť ľudských aktivít využívaná, resp. je využívaná len minimálne. Vhodné podmienky sú tu predovšetkým pre cykloturistiku a špecifické formy rekreácie.

3.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Environmentálna regionalizácia SR vymedzila kvalitu životného prostredia na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, vôd, bioty a horninového prostredia. V zmysle tejto regionalizácie záujmové územie zasahuje do „Ponitrianskej zaťaženej oblasti“, pričom je v zmysle environmetálnych regiónov začlenené do Nitrianskeho regiónu. Záujmové územie patrí do štvrtého stupňa úrovne ŽP z päťstupňovej škály, t. j. má prostredie s nízkou kvalitou.

V poľnohospodársky využívanom území je primárnym stresovým faktorom intenzívna poľnohospodárska výroba, sekundárnymi sú kontaminácia vody a ovzdušia (reziduálne znečistenie pôdy, emisie z dopravy pri hlavných cestných ťahoch, zvýšená prašnosť). Veľmi výrazne sa na zhoršovaní kvality jednotlivých zložiek životného prostredia podieľa aj priemysel (rôzneho druhu) predovšetkým produkciou znečisťujúcich látok do ovzdušia a vôd. Charakteristický je nedostatok zelene v krajine a nízky stupeň ekologickej stability.

3.4.1 Ovzdušie

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. V rámci okresu je ovplyvnený existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov. V rámci Environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP, 2010) sa riešené územie nachádza v dotyku s južným cípom Ponitrianskej zaťaženej oblasti. Celé riešené územie je zaradené do prostredia kvality vyhovujúcej. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad vývoja množstva základných znečisťujúcich látok v okrese Nitra v rokoch 2003 až 2013. Z uvedeného prehľadu možno skonštatovať, že vývoj množstva znečisťujúcich látok v okrese Nitra má priaznivý charakter, nakoľko množstvá NO2, CO a TZL dlhodobo klesajú a množstvo SO2 mierne stúpa, avšak jeho prírastky sú zanedbateľné.

Podľa Správy o stave znečisťovania ovzdušia v Nitrianskeho kraja v roku 2012 (OÚ Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie) bolo v okrese Nitra evidovaných 412 zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho 16 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia a 396 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Kvalita ovzdušia vzhľadom na rovinný charakter je ovplyvňovaná zdrojmi lokalizovanými v blízkych centrách, najmä v mestách Vráble a Nitra. Obec Babindol je plynofikovaná, čo možno pozitívne hodnotiť z hľadiska kvality ovzdušia. Za lokálne zdroje znečisťovania možno považovať domácnosti a iné subjekty využívajúce na vykurovanie tuhé palivá.

Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Nitra v rokoch 2003 až 2013 (t/rok).

Rok	SO_2 (t)	NO_2 (t)	CO (t)	TZL (t)	TOC (t)
2003	33,48	738,68	899,20	128,28	142,01
2004	24,36	1 394,99	1 047,63	139,61	124,15
2005	21,71	1 072,25	1 353,49	160,66	100,55
2006	25,18	983,96	1 325,25	85,62	107,77
2007	15,19	503,24	952,92	48,22	100,48
2008	12,71	801,62	2 193,87	57,38	106,10
2009	9,75	630,49	2 198,90	43,01	75,82
2010	9,63	483,93	1 979,70	51,67	144,24
2011	19,15	743,46	1 776,76	49,97	203,25
2012	38,28	148,55	768,34	42,76	141,00
2013	45,25	151,27	899,28	44,86	135,60

Zdroj: NEIS, 2015

Z mobilných zdrojmi znečistenia ovzdušia je na území obce predovšetkým hustá automobilová doprava, vyplývajúca zo strategického významu cesty I/51.

Z hľadiska kvality ovzdušia vzhľadom na otvorenosť krajiny, neizolovanosť intravilánu a typom pôd za problém možno považovať aj zvýšenú prašnosť, najmä v období suchých letných mesiacov. Pri obrábaní pôd ťažkými mechanizmami prichádza k víreniu prachu a prenosu prachových častíc do intravilánu sídla. Zvýšenú prašnosť možno identifikovať aj v suchom období pozdĺž prašných nespevnených poľných ciest.

3.4.2 Hluk

Hluk a vibrácie patria k najvážnejším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplývajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií.
Zdrojom hluku v definovanom širšom dotknutom území je predovšetkým intenzívna automobilová doprava na cestnej komunikácii I/51 Nitra – Levice. Intenzívnu dopravu môžeme považovať za prevažne líniový stresový faktor, ktorý negatívne vplýva na okolitú krajinu pozdĺž dopravných koridorov. Okrem hluku z dopravy je potrebné spomenúť aj stacionárne zdroje hluku, ktorými sú predovšetkým areály a prevádzky priemyselnej a poľnohospodárskej výroby. V riešenom území nie sú vykonávané merania hluku.

3.4.3 Voda

Hodnotenie kvality povrchových vôd sa v súlade s § 4a, ods. 1 zákona 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov vykonáva v povodiach, čiastkových povodiach a v útvaroch povrchových vôd. Porovnanie - súlad/nesúlad s hodnotami uvedenými v prílohe č. 1 alebo č. 2 k NV č. 269/2010 Z. z. hovorí o vyhovujúcej/nevyhovujúcej kvalite vody a v prípade negatívneho výsledku indikuje potrebu realizácie opatrení. Kvalita povrchových vôd sa hodnotí v každom mieste monitorovania vo vzťahu k všeobecným požiadavkám na kvalitu povrchových vôd.

Kvalita vody v Telinskom potoku, ktorý priamo preteká širším dotknutým územím nebýva zisťovaná, preto možno len predpokladať jej stav. Na znečisťovaní sa výrazne podieľa osídlenie s vypúšťaním odpadových vôd a intenzívne poľnohospodárstvo. Preto je možné predpokladať najhoršiu situáciu v skupine mikrobiologických ukazovateľov a to v množstve koliformných baktérií a v skupine nutrientov, v dôsledku obsahu rôznych foriem N a P, ktoré poukazujú na eutrofizáciu vôd.

Kvalita podzemných vôd v oblasti Nitry nie je dobrá. Podľa meraní v 90-tych rokoch bola väčšina vzoriek vyhodnotená ako závadná pre pitné účely, pričom boli zistené najmä nadlimitné hodnoty ukazovateľov NH_4, Mn, Fe, HPO_4, NO_2, NO_3, SO_4, Cl, ako aj vysoká mineralizácia. Aj z hľadiska hygienicko – epidemiologického boli podzemné vody hodnotené v mnohých prípadoch ako nevhodné. Vzhľadom ku skutočnosti, že v širšej oblasti je vysoká priemyselná a poľnohospodárska činnosť, čo sa významne odráža aj na chemizme vôd, v záujmovej oblasti pretrváva zhoršený stav podzemných vôd.

Základný chemizmus záujmového územia vykazuje značnú variabilitu so známkami antropogénneho ovplyvnenia. Podzemné vody sledovanej oblasti radíme medzi stredne mineralizované až vysoko mineralizované. Maximálna mineralizácia dosahuje hodnoty 1 327 $mg.l^{-1}$. Zásadný podiel na mineralizácii z katiónov majú vápnik a horčík, z aniónov sa najviac podieľajú hydrogénuhličitany v menšej miera potom sírany a chloridy.

3.4.4 Pôda

V riešenom území neboli robené podrobnejšie prieskumy kvality pôdy z hľadiska jej možnej kontaminácie. Vzhľadom na lokalizáciu areálu a zabezpečenie navrhovanej činnosti sa výraznejšia kontaminácia pôd ani neočakáva, výskyt starých záťaží vo forme významnej kontaminácie pôdy, vyžadujúcej sanačné opatrenia sa vylučuje.

Kvalita poľnohospodárskeho pôdneho fondu v záujmovom území je predovšetkým

odrazom situácie v poľnohospodárstve, ale aj v priemysle a doprave. V uplynulom päťdesiatročnom období, kedy bola preferovaná produkčná funkcia pôd, pričom ostatné, mimoprodukčné funkcie boli potláčané. Z hľadiska negatívneho ovplyvňovania kvality pôdneho fondu sú dôležité predovšetkým nasledovné skutočnosti: znižovanie zásob humusu, obsahu živín, okysľovanie pôd, zhoršovanie fyzikálnych a chemických vlastností. Ďalším negatívnym faktorom je trvalý úbytok poľnohospodárskej pôdy spojený s trendom budovania veľkých priemyselných a obchodných areálov na poľnohospodárskej pôde a to spravidla na úrodných pôdach v rovinatých, málo členitých polohách.

Najvýznamnejšia forma fyzikálnej deštrukcie pôdy v širšom záujmovom území je erózia pôdy, prednostne vodná (nakoľko je územie zvlnené až pahorkatinné). Vodnou eróziou sú výraznejšie postihnuté polohy v záujmovom území, geomorfologicky viazanom na pahorkatinné oblasti so strmšími svahmi využívanými ako orná pôda. Prvotným faktorom je nesprávne využívanie poľnohospodárskej pôdy (absencia protieróznych opatrení, nevhodná štruktúra plodín), náchylnosť na ňu zvyšujú aj nepriaznivé fyzikálne vlastnosti pôdy, pôdna štruktúra a malý obsah humusu.

Relatívne rozšírenou degradáciou je zhutnenie pôd, na ktorú sú náchylné hnedozeme luvizemné s málo priepustným podorničím v pahorkatine.

3.4.5 Biota

V priamo dotknutom území sa nenachádzajú žiadne cenné rastlinné a živočíšne spoločenstvá, ktorým by bola poskytovaná osobitná ochrana. Nenachádzajú sa tu ani biotopy národného, či európskeho významu, ktoré by mohli byť realizáciou zámeru zničené, alebo poškodené. Pre územie priamo dotknuté realizáciou zámeru sú typické len antropogénne biotopy polí a intenzívnych sadov s minimálnou druhovou pestrosťou zástupcov rastlinnej aj živočíšnej ríše.

V záujmovom území sú ohrozené biotopy viazané na lesné komplexy s výskytom niekoľkých biotopov európskeho, či národného významu. Tieto však realizáciou zámeru nebudú ani priamo ani nepriamo ovplyvňované. Okrem týchto lesných biotopov, sú ostatné cenné biotopy zredukované na línie popri vodných tokoch a vodných plochách. Ohrozujúcou činnosťou je v súčasnosti poľnohospodárska výroba s používaním biocídov a mechanické atakovanie drevín a existencia líniových dopravných koridorov, ktoré nedávajú predpoklad prítomnosti územne kvalitne biote. Rastlinstvo a živočíšstvo je vytláčané do miest s menšou degradáciou pôvodných biotopov.

3.4.6 Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov: ekonomickej a sociálnej situácie, výživových návykov, životného štýlu, úrovne zdravotníckej starostlivosti a v neposlednom rade aj kvality životného prostredia.

Nekoordinovaná a nesystémová exploatácia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd a pôdy a tiež dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobujú prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým aj do potravinového reťazca, ktorý končí u človeka. K zhoršovaniu životného prostredia prispieva aj neorganizované hromadenie priemyselných a komunálnych odpadov i celková zastaranosť technológií a infraštruktúry. Odlesňovanie, sceľovanie pozemkov a odvodnenie krajiny podmienili celkové narušenie funkčnosti a štruktúry krajiny

s nepriaznivým dopadom na genofond a biodiverzitu. Toto všetko ovplyvňuje v konečnom dôsledku najmä vek a zdravotný stav ľudskej populácie.

Nakoľko ukazovatele súvisiace s vyhodnocovaním týchto charakteristík na úrovni obce spracovávané nebývajú a preto uvádzame údaje charakterizujúce stav v okrese Nitra.

Najčastejšie príčiny smrti v okrese Nitra a celkovo v SR za rok 2010

PRÍČINA SMRTI		OKRES NITRA	SR
Nádorové ochorenia	počet zomretých	409	12.185
	na 100.000 obyvateľov	248,2	224,4
Choroby obehovej sústavy	počet zomretých	745	28.541
	na 100.000 obyvateľov	452,1	525,5
Choroby dýchacej sústavy	počet zomretých	127	3.311
	na 100.000 obyvateľov	77,1	61,0
Choroby tráviacej sústavy	počet zomretých	86	2845
	na 100.000 obyvateľov	52,2	52,4
Vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti	počet zomretých	87	2947
	na 100.000 obyvateľov	52,8	54,3

Zdroj: Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky (ÚZIŠ)

Hodnoty zdravotného stavu obyvateľstva možno porovnávať s priemernými hodnotami za územie SR. Z tohto aspektu územie okresu Nitra nie je výnimočné. Hodnoty jednotlivých ukazovateľov sa pohybujú na úrovni celoslovenských priemerných hodnôt, prípade sú pod uvedeným priemerom. V poslednom období – podobne ako v celej republike aj v Trnavskom okrese je zaznamenaný rapídny nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej

Horšie ukazovatele sú v oblasti drogových závislostí. Najpočetnejšiu skupinu liečených užívateľov drog tvorila veková skupina 20 – 24 ročných (575 mužov a 133 žien), čo predstavovalo 34,1 %. V roku 2003 dominantnou užívanou drogou bol i naďalej heroín (1 107 prípadov), ktorý užívalo 51,8 % pacientov.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

4.1. Požiadavky na vstupy

4.1.1. Záber pôdy

Poľnohospodárska pôda je v blízkosti dotknutého územia reprezentovaná ornou pôdou, Na realizáciu navrhovanej činnosti v zmysle tohto zámeru sa nepredpokladá trvalý záber poľnohospodárskej pôdy.

4.1.2. Spotreba vody

Objekt je napojený jestvujúcou vodovodnou prípojkou cez vodomernú šachtu na obecný vodovod z ulice na parcele č. 226/6. Potrubie je vedené z rúr HDPE DN 32 PN 16 celkovej dĺžky 14,50 m. Od vodomernej šachty vedie prívod vody do jestvujúceho

objektu a do navrhovaného objektu pivnice z rúr HDPE DN 32 PN 16 celkovej dĺžky 35,20 m. Vnútorné rozvody sú navrhnuté z AL-plast rúrok, ktoré je potrebné zaizolovať tepelnoizolačnými trubicami.

Spotreba vody :

Podľa smernice č.684/2006 Z.z. na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní vodných zdrojov , kde sa pre hygienu zamestnancov uvádza 50 l/os.deň, ďalej sa vychádza z poznatkov z výroby vína

a) Denná potreba vody : $Q_p = n . q = 4 . 50 + 200 = 300$ l/deň

b) Maximálna denná potreba vody spolu: $Q_m = Q_p . k_d = 300. 1,5 = 450$ l/deň

c) Maximálna hodinová potreba vody spolu:

$Q_h = Q_m . k_h = 450 . 1,8 /24 = 810$ l/deň = 33,75 l/hod = 0,009 l/s

d) Maximálny dimenzačný prietok pitnej vody pre navrhovaný objekt:

$Q_{dim1} = \sum q_i \cdot \sqrt{\sum n_i} = 0,89$ l/s => d_{vn}=0,0275m = DN25

– navrhujeme dimenziu prípojky vody HD-PE d32x3mm (DN25=1“)

e) Ročná potreby vody: $Q_r = 200 . Q_p = 60$ m^3/rok

4.1.3. Elektrická energia

Jestvujúci objekt je pripojený jestvujúcou elektrickú prípojku vedeným vzduchom z najbližšieho podperného bodu. Elektromerový rozvádzač je osadený na obvodovej stene objektu. Z elektromerového rozvádzača je vedený elektrický prívod do navrhovaného objektu zemným káblom po rozvádzač RH. Rozvádzač RH je umiestnený v objekte.

Výkony: Inštalovaný príkon : *Pi = 16 kW*

Súčasný príkon : *Ps = 9,6 kW*

4.1.4. Doprava

Riešené územie je situované v intraviláne obce Čifáre. Areál objektu je napojený na dopravný systém miestnych komunikácií obce.

4.2. Údaje o výstupoch

4.2.1. Zdroje znečistenia ovzdušia

Počas výstavby: Významným zdrojom znečisťovania ovzdušia počas prípravy územia a následne výstavby a rekonštrukcie maštale bude stavebná doprava v kombinácii s vlastnou realizáciou jednotlivých inžinierskych objektov a objektovej skladby projektu. V širšom meradle sa vplyv týchto prác neprejaví.

Počas prevádzky: Vzhľadom na charakter prevádzky sa nepredpokladá produkcia látok znečisťujúcich ovzdušie. Počas prevádzky navrhovanej činnosti nevzniknú zdroje znečisťovania ovzdušia. Samotná výroba vína nie je kategorizovaná ako zdroj

znečisťovania ovzdušia v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovania zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov.. Vykurovanie objektov bude elektrickou energiou a nepredstavuje zdroj znečisťovania ovzdušia. Možno teda predpokladať, že uvedenie prevádzky do činnosti neovplyvní hodnotu súčasného znečistenia ovzdušia dotknutého územia.

4.2.2. Odpady

Odpady vzniknuté počas výstavby - Odpady zaraďujeme v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky č. 409/2002 Z.z. a vyhlášky č. 129/2004 Z.z. nasledovne :

Predpokladané odpady vznikajúce počas výstavby

kód odpadu	názov	kategória
15 01 01	obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	obaly z plastov	O
15 01 03	obaly z dreva	O
17 01 01	betón	O
17 01 02	tehly	O
17 01 07	zmesi betónu, tehál, obkladačiek a keramiky	O
17 02 01	drevo	O
17 02 02	sklo	O
17 02 03	plasty	O
17 04 05	železo a oceľ	O
17 04 11	káble a iné ako uvedené v 17 04 10	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené 17 05 03	O
17 05 06	výkopová zeminy iná	O
17 06 04	izolačné materiály iné	O
17 09 04	zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné	O
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

Odpad, ktorý vznikne pri výstavbe, nie je možné v súčasnosti presne kvantifikovať. Odpad interného charakteru bez obsahu nebezpečných látok (zmes betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, káble, železo, drevo vyťažená zemina a kamene) bude likvidovaný stavebnou firmou, ktorá bude vykonávať práce. Zemina z výkopových prác bude použitá na násypy a vyrovnanie terénu v rámci stavebných objektov.

Odpady vzniknuté počas prevádzky – Pri prevádzkovaní stavby vznikne bežný komunálny odpad, ktorý bude skladovaný v kontajneroch. Nakladanie s odpadmi v súvislosti s prevádzkou zámeru bude riešené v súlade s platnou legislatívou, kde základnými princípmi sú:

- Prevencia vzniku odpadov
- Zhodnocovanie odpadov
- Správne zneškodňovanie odpadov.

Odpadom budú aj strapce hrozna a vylisované bobule. Na 1 kg hrozna vzniká 0,20 – 0,25 kg odpadu. Odpad bude kompostovaný alebo odovzdávaný na zberný dvor. Konkrétny spôsob nakladania so vznikajúcimi druhmi odpadov bude vypracovaný v súlade s platnými predpismi v odpadovom hospodárstve s prihliadnutím na POH (program odpadového hospodárstva) obce Čifáre.

4.2.3. Odpadové vody

Výstavba navrhovaných objektov neovplyvní režim povrchových a podzemných vôd a nie je predpoklad ovplyvnenia ich výdatnosti, či znečistenia. V súvislosti so stavebnou činnosťou je za určitých nepredvídateľných okolností možný prípadný únik ropných látok zo stavebných mechanizmov. Tomuto bežnému riziku však možno účinne predísť striktným dodržiavaním pracovnej disciplíny a pravidelnou kontrolou stavu stavebných mechanizmov.

Odpadové vody vznikajúce pri prevádzke zariadenia budú vo forme dažďovej vody, ktorá bude priamo odvádzaná do okolitého terénu.

Odvedenie splaškových vôd z objektov bude uskutočnené kanalizačnými prípojkami. Prípojky z rúr PVC vedú priamo z objektov a gravitačne odvádzajú splaškové vody do navrhovanej prefabrikovanej železobetónovej žumpy o objeme 12m^3. Potrubie prípojok je navrhnuté z rúr PVC DN 160 o celkovej dĺžke 15,00 m, uložených do pieskového lôžka. Umiestnenie prípojok a prefabrikovanej železobetónovej žumpy je zrejmé z výkresovej časti. Zvislé odpady splaškovej kanalizácie sú navrhnuté z rúr PVC pre vnútornú kanalizáciu priemeru 110 a 75mm. Ležaté zvody splaškovej kanalizácie sú navrhnuté z rúr PVC pre ležaté kanalizačné potrubia priemeru DN 110 a 75 mm. Napojenie príslušných zriaďovacích predmetov je riešené cez sifónové uzávery.

4.2.4. Zdroje hluku

Počas výstavby - Dôjde k malému navýšeniu hluku z pracovných mechanizmov a dopravy stavebných mechanizmov. Tento jav je ale prechodný.

Počas prevádzky - Hladina hluku počas prevádzky nebude vyššia ako v súčasnosti a neočakáva sa zvýšená hladina hluku nad mieru únosnosti alebo ovplyvnenia kvality zdravia ľudí. V rámci prevádzky navrhovanej činnosti bude potrebné dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov a NV SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku.

4.2.5. Zdroje vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu

Žiarenie ani iné fyzikálne polia sa v súvislosti so stavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti nevyskytujú. Nepredpokladáme šírenie žiarenia ani iných fyzikálnych polí z hodnotenej činnosti.

4.2.6. Vyvolané investície

Realizácia výstavby predpokladá celkové investície na výstavbu objektu v sume cca. 981 000 EUR. Ďalšie možné vyvolané investície môžu vyvstať z výsledkov posudzovania. V tejto etape však navrhovateľ žiadne iné, okrem vyššie popísaných nepredpokladá.

4.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

4.3.1. Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Z charakteru činnosti, jej umiestnenia a z geologickej stavby dotknutého územia nevyplývajú také dopady, ktoré by závažným spôsobom ovplyvnili stav horninového prostredia. Nebudú realizované činnosti, ktoré by zmenili reliéf dotknutého územia.
V priamo dotknutom území ani v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú ťažené ani výhľadové ložiská nerastných surovín.

Počas výstavby V dotknutom území sa nepredpokladá výraznejšie ovplyvnenie kvality a stability substrátu. Priame vplyvy budú spočívať v odstránení ornice z celej plochy riešeného územia. Zdrojom znečistenia môžu byť stavebné a dopravné mechanizmy.

Počas prevádzky - V dotknutom území sa nepredpokladá výraznejšie ovplyvnenie kvality a stability substrátu.

4.3.2 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Navrhovaná výstavba neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia, nebude mať vplyv na výšku hladiny podzemnej vody ani na výdatnosť vodných zdrojov. Vplyvy na podzemné vody sú takmer totožné s vplyvmi na horninové prostredie, nakoľko obe zložky životného prostredia sú úzko prepojené. Vplyvy na povrchové vody súvisia najmä s odvádzaním dažďových vôd do okolitého prostredia. Vzhľadom na charakter prevádzky sa vplyv na podzemné vody neočakáva. Dotknuté územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadneho pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov ani iných vodohospodárskych území.

4.3.3. Vplyvy na ovzdušie a klímu

4.3.3.1 Vplyv na ovzdušie

Počas výstavby

Stavebné práce pri výstavbe budú vplývať na kvalitu ovzdušia v bezprostrednom okolí stavby v podobe zvýšenej prašnosti a generovaní emisií z pohybu stavebných mechanizmov a nákladných automobilov. Tieto vplyvy musia byť časovo obmedzené na dobu trvania stavebných prác a so zachovaním nočného kľudu. Takisto pri výstavbe a stavebných prácach bude zvýšená hladina hluku. Celkovo však nepredpokladáme nadmernú záťaž.

Počas prevádzky

V tejto etape možno predpokladať, že posudzovaný zámer nebude výrazne ovplyvňovať znečisťovanie ovzdušia danej lokality v dlhodobom ani krátkodobom režime.

4.3.3.2 Vplyv na mikroklímu

Vzhľadom na skutočnosť, že povolením posudzovanej činnosti nepríde k žiadnym zmenám v štruktúre činnosti oproti nulovému variantu, nepredpokladáme vplyvy, ktoré by výrazne ovplyvňovali mikroklímu priamo dotknutého areálu.

4.3.4. Vplyvy na pôdu

Vplyvom prevádzky sa nepredpokladá negatívny vplyv na pôdu.

4.3.5. Vplyvy na biotu, chránené územia a ÚSES

Navrhovaný zámer je situovaný v intraviláne obce Čifáre. Na pozemkoch, ktoré sú posudzovanou činnosťou priamo dotknuté sa nenachádzajú žiadne cenné rastlinné, či živočíšne spoločenstvá. Do priamo dotknutého územia ani jeho okolia priamo dotknutého posudzovanou prevádzkou nezasahujú žiadne chránené územia, prvky územného systému ekologickej stability a nevyskytujú sa tu biotopy národného, či európskeho významu.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedochádza k likvidácii žiadného ekosystému, či biotopu. Výstavbou prístavby nedochádza k žiadným významným vplyvom na genofond ani biodiverziu riešeného územia.

Z riešeného územia nie je vytlačený nijaký významný rastlinný ani živočíšny taxón. Posudzovaná plocha je z hľadiska botanického, zóologického a fytocenologického bezcenná. Uvedená činnosť nebude mať žiaden škodlivý vplyv na zdravotný stav rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v riešenom území.

4.3.6. Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

Počas výstavby - V období výstavby možno predpokladať dočasné narušenie scenérie krajiny v dôsledku stavebných prác (odstránenie povrchového krytu, rozostavané objekty ale aj dočasné objekty potrebné pre technické a sociálne zabezpečenie stavby).

Počas prevádzky - Vplyvy na scenériu krajiny sa nepredpokladajú, pretože pozorovateľ bude aj ďalej vnímať krajinu z širšieho pohľadu v nezmenenej scenérii. Vizuálne sa pohľad na posudzované územie vôbec nezmení. Vplyvy na krajinu hodnotíme ako nízke. Významnejšie vplyvy na krajinu sa nepredpokladajú, obraz krajiny, štruktúra a stabilita krajiny ostane bez zmeny.

4.3.7. Vplyvy na obyvateľstvo a sídla

Počas výstavby - Najvýraznejším dopadom bude produkcia hluku a prašnosti v priamo dotknutom území. Hluk a prašnosť bude spôsobená s výkopovými a betonárskymi prácami a dopravným ruchom stavebných vozidiel a mechanizmov. Vplyv výstavby bude krátkodobý, nepredpokladáme dlhodobú záťaž.

Počas prevádzky - Prevádzka nie je spojená s ohrozovaním zdravotného stavu obyvateľstva.

4.3.8. Vplyvy na dopravu

Výstavba nebude mať vplyv na intenzitu dopravy v dotknutom území.

V. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Vlastná prevádzka posudzovaného zámeru nebude pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov zdrojom toxických alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvní zdravotný stav dotknutého obyvateľstva.

Realizácia zámeru navrhovanej činnosti nebude pre okolité obyvateľstvo predstavovať zdravotné riziká. Počas bežnej prevádzky sa nepredpokladá vplyv takých látok, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov.

VI. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Realizácia zámeru nenaruší žiadne záujmy ochrany prírody a krajiny. Zámer je navrhovaný v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej ochrany. Výstavba ani prevádzka navrhovanej činnosti ako takej nepredstavuje činnosť v území zakázanú. V dotknutom území ani v jeho bezprostrednej blízkosti sa nenachádza žiadne chránené územie prírody a krajiny (zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) ani súvislá sieť európskych chránených území NATURA 2000.

Navrhovaná činnosť nebude priamo ani nepriamo ovplyvňovať chránené územia prírody a krajiny ani chránené vodohospodárske územia (zákon NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách).

VII. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA

Pri dodržiavaní všetkých legislatívnych predpisov a prevádzkových poriadkov, nedôjde ku kontaminácii horninového prostredia, povrchových a podzemných vôd ani ku kontaminácii ovzdušia, nebudú ovplyvnené zdravé životné podmienky obyvateľov priameho ani širšieho okolia. Na základe hodnotenia všetkých vstupov a výstupov činnosti a zohľadnením stavu prostredia, do ktorého tieto výstupy smerujú, môžeme konštatovať, že k významnejšiemu nepriaznivému ovplyvneniu životného prostredia nedôjde.

VIII. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Vplyvy navrhovaného zámeru nepresiahnu štátne hranice.

IX. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU VPLYVY SPÔSOBIŤ S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

Nie sú známe vyvolané súvislosti, ktoré by mohli negatívne alebo pozitívne ovplyvniť súčasný stav životného prostredia záujmového územia.

X. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

V čase spracovania zámeru podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov nám neboli známe žiadne iné súvislosti,
ktoré by mohli mať vplyv na okolité životné prostredie. Je potrebné uviesť, že zámer sa
spracovával z dostupných podkladov navrhovateľa. Navrhovateľ doloží všetky ďalšie potrebné dokumenty k projektovej dokumentácii a v ďalších stupňoch povoľovacieho procesu.

XI. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Navrhnuté opatrenia sú koncipované tak, aby boli diferencovane použité v rozhodovacom procese pre túto etapu prípravy a aj pre etapu prevádzkovania. Územnoplánovacie opatrenia nie sú potrebné, predmet návrhu nie je v nesúlade s ÚPN obce Čifáre.

Opatrenia počas výstavby

- Stanoviť vhodný plán organizácie výstavby s ohľadom na dodržanie povolených hladín hluku – vykonávať hlučné stavebné práce iba v dennej dobe
- Obmedziť vznik prachu čistením vozidiel a skrápaním staveniska v prípade potreby. Vytvoriť v rámci staveniska podmienky pre triedenie a zhromažďovanie jednotlivých druhov odpadov v súlade s existujúcimi predpismi

Opatrenia počas prevádzky

- Technické opatrenia
  - Zamerané na ochranu ovzdušia: pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií.
  - Zameraná na ochranu pred hlukom a vibráciami: zabezpečiť aby práce neprekračovali najvyššiu prístupnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí; používať iba stroje a zariadenia vhodné k danej činnosti a zabezpečovať ich pravidelnú kontrolu a údržbu
  - Zamerané na ochranu podzemných a povrchových vôd: zostaviť plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku – havarijný plán
  - Zamerané na nakladanie s odpadmi: zabezpečiť zneškodňovanie vznikajúcich odpadov oprávnenými firmami;

- Organizačné a administratívne opatrenia a prevádzkové predpisy súvisiace s činnosťou zariadenia ako sú:

- Program odpadového hospodárstva,
- Prevádzkový poriadok zariadenia,
- Havarijný plán zariadenia,
- Prevádzkový denník zariadenia,
- Požiarny štatút.

Kompenzačné opatrenia

- zvážiť výsadbu vzrastlej zelene (výsadbu zelene a realizáciu sadových úprav - orientovať sa na potenciálne pôvodné, domáce a stanovištným podmienkam vyhovujúce druhy rastlín)

Bezpečnostné opatrenia

- z hľadiska protipožiarnej ochrany budú navrhované objekty posudzované v zmysle Vyhlášky č. 94/2004 Z.z. a Vyhlášky č. 96/2004 Z.z.

Všetky tieto navrhované opatrenia sú organizačne, technicky a ekonomicky realizovateľné. Prípadné ďalšie kompenzačné opatrenia môžu vyvstať zo stanovísk jednotlivých orgánov, oslovených v procese posudzovania navrhovanej činnosti.

XII. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

Ak by sa daná činnosť nerealizovala, vo vývoji územia by nenastali takmer žiadne zmeny, existujúci stav by bol zachovaný.

Nerealizácia navrhovanej činnosti by znamenala zachovanie súčasných prírodných podmienok a kvality životného prostredia, ktoré budú v podstate podobné aj počas realizácie navrhovanej činnosti. Všeobecne možno konštatovať, že z hľadiska vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia navrhovaného a nulového variantu je ich kvalita a miera ovplyvnenia v podstate podobná. Nerealizovanie navrhovanej činnosti by znamenala, že by nedošlo ku rekonštrukcii, prestavbe existujúceho objektu, ktorý je v súčasnosti v zlom stave. Zároveň by to znamenalo, že objekt by ďalej bol nevyužívaný, resp. by chátral a hrozilo by jeho zbortenie po určitom čase, resp. by mohol ohrozovať ľudské životy v okolí stavby a pohyb osôb v jeho bezprostrednej blízkosti alebo v ňom.

Z dôvodu nie závažných negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a pri rešpektovaní navrhnutých environmentálnych opatrení sa javí realizácia navrhovanej činnosti ekonomicky aj environmentálne prijateľná.

XIII. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Posudzovaná činnosť je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou.

XIV. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Najzávažnejšie okruhy problémov vidíme v ovplyvnení ovzdušia pachovými stopami v rámci prevádzky a so zvýšeným pohybom stavebných mechanizmov v etape výstavby.

Ďalšie závažné okruhy problémov neboli identifikované. Máme za to, že pripomienky k tomuto zámeru je možné riešiť v procese územného konania a povoľovanie stavby (stavieb) ako takej.

Proces posudzovania vplyvov predkladaného zámeru je v štádiu predprojektovej prípravy zameraný hlavne na jeho environmentálnu prijateľnosť v danom území. Počas vypracovania zámeru neboli identifikované vážne problémy, ktoré by mohli v budúcnosti počas užívania vzniknúť a ktoré by si vyžadovali ďalší postup hodnotenia.

Na základe vyššie uvedených skutočností, identifikovaných možných negatívnych dopadov, navrhovaných technológií a kompenzačných opatrení, ako aj spracovania predkladaného zámeru v dostatočnom rozsahu, odporúčame ukončiť proces posudzovanie v zisťovacom konaní.

XV. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Predkladaný zámer je vypracovaný v jednom realizačnom variante, ktorého vplyvy, vstupy a výstupy sú vyššie popísané. Pri nulovom variante by na parcele č. 43/1 bol ponechaný prízemný rodinný dom s valbovou strechou spolu s hospodárskou budovou, ktorá je vo veľmi zlom technickom stave.

Z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy, ktoré by boli v rozpore so záujmami jednotlivých zložiek životného prostredia a v rozpore so záujmami hájenými jednotlivými dotknutými orgánmi, ktoré budú v procese posudzovania oslovené.

Vzhľadom k tomu navrhujeme predkladaný zámer realizovať podľa popísaného realizačného variantu.

XVI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

MAPOVÉ PRÍLOHY
Obr. č. 1 Umiestnenie navrhovanej činnosti

FOTODOKUMENTÁCIA
Fotky 1 – 3 Pohľady na dotknuté územie

INÉ PRÍLOHY
Upustenie variantného riešenia

DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam hlavných použitých materiálov

Atlas krajiny SR, MŽP SR, 2002
Územný plán nitrianskeho samosprávneho kraja, AUREX, 2012

Návrh regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Nitra

Hydrologická ročenka, povrchové vody 2009, SHMÚ, Bratislava, 2010

Ročenka klimatických pozorovaní SHMÚ 2009 – 2011, 2012

Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Nitrianskom kraji v roku 2012, OÚ Nitra, 2013

Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja, 2012

Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR, ŠOP SR, 2015 (http://uzemia.enviroportal.sk/)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Čifáre na roky 2014-2020

Zákon NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

www.atlas.sk

www.sopsr.sk

www.sodbtn.sk

www.enviroportal.sk

www.slovak.statistics.sk

www.slovenskehrady.sk

www.cifare.sk

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Navrhovateľ požiadal príslušný orgán – OÚ Nitra o upustenie od variantného riešenia zámeru. OÚ Nitra upusteniu vyhovel, list č. dňa 17. septembra 2015. Správny orgán žiadosti vyhovel listom č. OU-NR-OSZP3-2015/035077-002-F21 dňa 23. septembra 2015.

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie nie sú známe.

XVII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Nitra, september 2015

XVIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Spracovateľ zámeru:

Ing. arch. Pavol Lomen

Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Ing. arch. Pavol Lomen

P R Í L O H Y

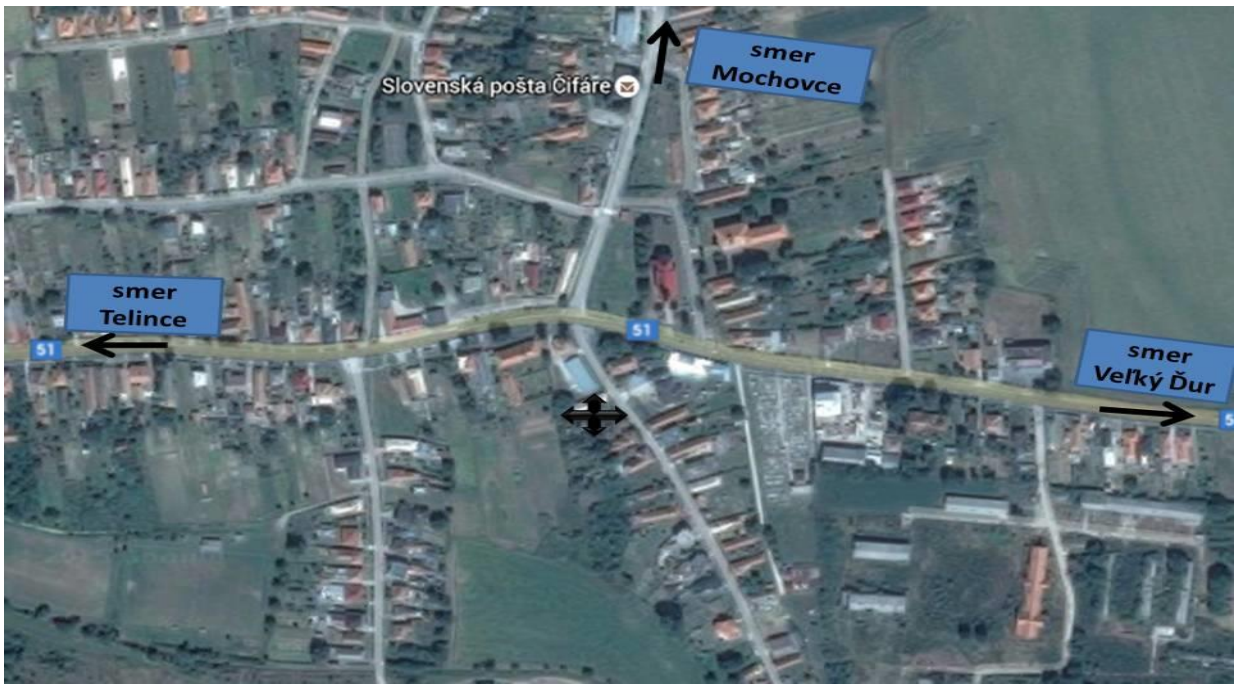

Obr. č. 1 Umiestnenie navrhovanej činnosti

foto č. 1 a 2 – pohľad na dotknuté územie